

บทที่ 5

การวิเคราะห์ผลการทดลอง

ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณของสาร อัลลิอิน ที่มีอยู่ในพันธุ์ต่างๆของกระเทียมที่มีปลูกในประเทศไทยและในผลิตภัณฑ์ที่เป็นอาหารเสริมสุขภาพ (Health Food) ที่มีขายในประเทศไทย ด้วยวิธีทาง ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี นั้น จะประกอบด้วย 2 ขั้นตอนใหญ่คือ ขั้นตอนแรกเป็นการแยกสารด้วยเทคนิคโครมาโตกราฟีบางบาง ซึ่งจำเป็นต้องหาระบบตัวทำละลาย (solvent system) ที่เหมาะสมในการแยกสาร อัลลิอิน ออกจากสารอื่นๆ ในระยะห่างที่เหมาะสม ที่จะดำเนินการในขั้นที่ 2 ต่อไป คือการหาปริมาณ อัลลิอิน โดยอาศัยหลักการการดูดกลืน แสงของสาร แล้วอ่านค่าออกมาเป็นพื้นที่ใต้พีค (Peak area) โดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่า TLC-Densitometer

ในการศึกษาครั้งนี้ ระบบตัวทำละลายที่สามารถแยก สารอัลลิอิน ออกจากสารอื่นๆ ในระยะห่างที่เหมาะสมคือ ระบบตัวทำละลายที่ประกอบด้วย นอร์แมล-บิวทาฮอล กรดแอสซิติกลีวัน อะซิโตน และ น้ำ ในอัตราส่วน 35:7:35:23 ซึ่งจะให้ค่า Rf value ของสาร อัลลิอิน = 0.6 (Rf value= 0.6) โดยตำแหน่งของสาร อัลลิอิน จะปรากฏบนแผ่นโครมาโทกราฟีบางบาง จะสามารถทำการตรวจสอบได้โดยใช้สารละลายนินไฮดรินในเมทานอล ได้อ่อนุพันธ์ของสารอัลลิอิน ที่มีสีเหลือง-น้ำตาลปรากฏขึ้น เมื่อนำไปอบที่ 100°ซ นาน 5 นาที โดยที่สีของสารอนุพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้มีความคงตัวที่ไม่ค่อยดีนัก คือ เมื่อทิ้งไว้เป็นเวลานาน สีจะค่อยๆจางลง (ภายในเวลา 2-3 ชั่วโมง) ดังนั้นในการวิเคราะห์หาปริมาณสารอัลลิอิน โดยใช้เทคนิคทางทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี จึงต้องทำต่อเนื่องกันไปอย่างรวดเร็ว เพื่อมิให้ผลการทดลองผิดพลาดคือ วิเคราะห์หาปริมาณในตัวอย่างได้น้อยกว่าความเป็นจริง

นอกจากนั้น การวิเคราะห์หาปริมาณ อัลลิอิน โดยใช้เทคนิคนี้ ยังมีข้อจำกัด หรือมีข้อเสียคือมีความสามารถในการวิเคราะห์หาปริมาณ อัลลิอิน ที่มีอยู่ในปริมาณน้อยๆในตัวอย่างไม่ได้ (คือน้อยกว่า 0.6%) อันเกิดเนื่องจาก สีที่เกิดขึ้นของอนุพันธ์มีขีดจำกัด กล่าวคือ การมีปริมาณสาร อัลลิอิน ที่น้อยเกินไป การเกิดสีของอนุพันธ์ก็จะไม่สามารถสังเกตเห็นได้ แต่ในทางกลับกัน การมี

ปริมาณของสาร อัลลิอิน ที่พอที่จะสังเกตเห็นผลได้ ปริมาณสารนิไฮดรินที่มากเกินไป ก็จะไม่ มีผลทำให้สีที่เกิดขึ้นของสารอนุพันธ์ เพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด นั่นคือ การวิเคราะห์หาปริมาณ สารอัลลิอิน โดยเทคนิคนี้ จะมีความไวต่ำกว่าการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคทาง เอชพีแอลซี (ดูผลดังตารางที่ 18) จะเห็นว่าในผลิตภัณฑ์สามชนิดที่ตรวจไม่พบสาร อัลลิอิน เมื่อใช้เทคนิคทาง ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี แต่เมื่อทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค เอชพีแอลซี จะพบว่า มีสาร อัลลิอิน อยู่ในผลิตภัณฑ์ ทั้งสาม แต่เป็นปริมาณที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับปริมาณ อัลลิอิน ที่พบในผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น

เมื่อพิจารณาถึง ความแม่นยำของเทคนิคนี้ ได้ทำการเปรียบเทียบกับ การวิเคราะห์ด้วยเทคนิค เอชพีแอลซี พบว่าจะให้ค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน (The coefficient of variation, %CV) น้อยเท่ากับ 0.9682 ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า เทคนิค ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี ในการวิเคราะห์เป็นวิธีที่เชื่อถือได้ วิธีหนึ่ง

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบปริมาณอัลลิอินที่ได้จากวิธี ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี และวิธีไฮเปอร์ฟอร์แมนซ์ลิกวิด โครมาโตกราฟีในผลิตภัณฑ์กระเทียมที่ใช้เป็นอาหารเสริมสุขภาพ

ตัวอย่างที่	ปริมาณอัลลิอิน(% โดยน้ำหนัก)		เอนไซม์อัลลิอินเนส
	TLC	HPLC	
1	1.75 ± 0.01	1.85 ± 0.03	+
2	1.30 ± 0.01	1.32 ± 0.12	-
3	ไม่พบ	0.57 ± 0.04	-
4	1.18 ± 0.13	1.25 ± 0.011	+
5	1.85 ± 0.062	2.01 ± 0.055	+
6	2.05 ± 0.128	2.34 ± 0.047	+
7	2.15 ± 0.078	2.24 ± 0.077	-
8	ไม่พบ	0.477 ± 0.009	-
9	1.87 ± 0.071	2.12 ± 0.078	-
10	ไม่พบ	0.23 ± 0.012	-
11	1.37 ± 0.076	1.45 ± 0.127	-

+ ตรวจพบเอนไซม์อัลลิอินเนส

- ตรวจไม่พบเอนไซม์อัลลิอินเนส

การวิเคราะห์หาปริมาณ อัลลิติน โดยเทคนิค ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี มีความไวต่ำกว่าเทคนิค เอชพีแอลซี เนื่องจากวิธีการที่ใช้ในการตรวจสอบ (Detection) ที่แตกต่างกัน เนื่องจากในการวิเคราะห์หาปริมาณ อัลลิติน จำเป็นต้องเปลี่ยนให้อยู่ในรูปของสารอนุพันธ์ที่สามารถทำการตรวจวัดได้ โดยเทคนิคทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี จะทำการเปลี่ยนรูป อัลลิติน ไปเป็นสารประกอบที่มีสี โดยการเกิดปฏิกิริยากับสารนินไฮดริน ดังนั้นในการตรวจสอบสารนี้จึงใช้ UV-visible detector เป็นเครื่องตรวจสอบ แต่การวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอชพีแอลซี จะทำการเปลี่ยนรูป อัลลิติน ไปเป็นสารอนุพันธ์ที่อยู่ในรูป N-substituted isoindole derivative กับสาร O-Phthaldialdehyde reagent (OPA) โดยสารอนุพันธ์ที่เกิดขึ้น จะมีคุณสมบัติในการเรืองแสง ดังนั้นในการตรวจสอบจึงใช้ Fluorimetric detector เป็นเครื่องตรวจสอบ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า Fluorimetric detector จะมีความไวสูงกว่า UV-visible detector ถึง 1000 เท่า จึงอาจเป็นเหตุให้เทคนิคทาง TLC-densitometer มีความไวในการวิเคราะห์ต่ำกว่าเทคนิคทาง เอชพีแอลซี ในการศึกษาครั้งนี้

จากผลการทดลองในการวิเคราะห์หาปริมาณอัลลิติน ในตัวอย่างกระเทียมพันธุ์ต่างๆที่มีการปลูกในประเทศไทยจากแหล่งต่างๆเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งของแปลงทดลองปลูกจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอายุการเก็บเกี่ยวโดยเฉลี่ยของกระเทียมจะประมาณ 100 วัน โดยทำการเพาะปลูกและทำการเก็บเกี่ยวในระยะเวลาใกล้เคียงกัน พบว่า กระเทียมพันธุ์จีน 2 และพันธุ์ไต้หวัน จะให้ปริมาณอัลลิติน มากกว่าร้อยละ 2 โดยน้ำหนักแห้ง ส่วนพันธุ์อื่นๆก็จะให้ปริมาณ อัลลิติน อยู่ในช่วงร้อยละ 1.56-1.94 โดยน้ำหนักแห้ง และเมื่อเปรียบเทียบปริมาณอัลลิติน ที่มีในกระเทียมพันธุ์ศรีสะเกษ จากแปลงทดลองปลูกจังหวัดเชียงใหม่ แปลงทดลองปลูกจังหวัดศรีสะเกษ และจากตลาดในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่าปริมาณอัลลิติน ที่ทำการวิเคราะห์ได้ จากแปลงทดลองปลูกจังหวัดเชียงใหม่และศรีสะเกษจะได้ค่าใกล้เคียงกันคือ 1.56 และ 1.59 ตามลำดับ สำหรับกระเทียมพันธุ์ศรีสะเกษที่นำมาจากตลาดในจังหวัดศรีสะเกษจะมีปริมาณต่ำกว่าจากแหล่งอื่นๆคือร้อยละ 1.07 โดยน้ำหนักแห้ง อาจเป็นผลเนื่องมาจากการเพาะปลูกที่แตกต่างกัน หรืออาจมีการควบคุมดูแลระหว่างการเพาะปลูกไม่ดีเท่าการเพาะปลูกจากแปลงทดลอง ดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงสรุปได้ว่าการเพาะปลูกจะมีผลต่อปริมาณอัลลิตินในหัวกระเทียม

จากผลการทดลองในการวิเคราะห์หาปริมาณอัลลิตินในตัวอย่างกระเทียมที่ใช้เป็นอาหารเสริมสุขภาพจำนวน 11 ชื่อการค้าซึ่งมีทั้งที่ทำการผลิตในประเทศไทยและจากต่างประเทศ จากการวิเคราะห์หาปริมาณอัลลิตินโดยใช้เทคนิคทาง ทีแอลซี-เดนซิโตเมตรี จะพบว่ามีสารอัลลิตินใน 8 ผลิตภัณฑ์ ในปริมาณตั้งแต่ 1.30-2.15 ร้อยละโดยน้ำหนัก ซึ่งเป็นปริมาณที่เทียบเท่ากับที่พบในหัว

กระเทียม และจาก 8 ชื่อการค้าที่พบสารอัลลิอิน เมื่อนำมาทำการตรวจหาถึงการมีอยู่ของเอนไซม์ อัลลิอินเนส พบว่าจะมี 4 ตัวอย่างที่สามารถตรวจพบเอนไซม์อัลลิอินเนส คือในตัวอย่างที่ 1 4 5 และ 6 (ตารางที่ 18) เหตุผลที่ทำให้ผลิตภัณฑ์กระเทียมแต่ละชื่อการค้ามีองค์ประกอบที่แตกต่างกันไป จะมีสาเหตุมาจากกระบวนการผลิตที่แตกต่างกันไป โดยผลิตภัณฑ์ที่ตรวจพบทั้งสารอัลลิอิน และเอนไซม์อัลลิอินเนสจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์อื่นๆ เนื่องจากผู้บริโภคที่รับประทานผลิตภัณฑ์กระเทียมเป็นอาหารเสริมสุขภาพก็เพื่อต้องการฤทธิ์ในการลดปริมาณโคเลสเตอรอลในเส้นเลือด หรือฤทธิ์ลดความดันโลหิต ซึ่งสารที่ก่อให้เกิดฤทธิ์ดังกล่าวคือ อัลลิอิน แต่สารอัลลิอินที่เกิดขึ้นนี้เป็นสารที่มีความไม่คงตัว สามารถพร้อมที่จะสลายตัวให้สารอื่นๆต่อไป ดังนั้นในผลิตภัณฑ์ที่ตรวจไม่พบสารอัลลิอิน ก็อาจตรวจพบสารอัลลิอินได้ แต่เมื่อเก็บผลิตภัณฑ์เหล่านี้ไว้นานๆปริมาณ อัลลิอิน ก็จะลดลงไปด้วย สำหรับผลิตภัณฑ์ที่ตรวจพบ อัลลิอิน แต่ไม่พบเอนไซม์อัลลิอินเนส เมื่อรับประทานเข้าไปในร่างกายแล้ว ก็จะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นสารออกฤทธิ์ได้ และสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ตรวจพบทั้ง อัลลิอิน และ เอนไซม์อัลลิอินเนสเมื่อรับประทานเข้าสู่ร่างกายแล้ว สารอัลลิอิน ก็จะถูกเปลี่ยนเป็นอัลลิซินซึ่งสารออกฤทธิ์ โดยเอนไซม์นี้ ดังนั้นร่างกายจึงสามารถดูดซึมสาร อัลลิซิน ได้เต็มที่และเมื่อเก็บผลิตภัณฑ์ไว้นานๆโดยถูกวิธี คือ เก็บในที่ที่ไม่ชื้น ก็จะไม่มีการสลายตัวของ อัลลิอิน เพราะสาร อัลลิอิน เป็นสารที่มีความคงตัวสูง และจะไม่เกิดปฏิกิริยากับเอนไซม์ อัลลิอินเนสเมื่อเก็บไว้ในสภาวะที่เหมาะสม

ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะมีประโยชน์ในแง่ของการคัดเลือกพันธุ์กระเทียมที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการทำผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ และยังเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเทียม เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์จากการบริโภคผลิตภัณฑ์มากที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย